

Universitat de Lleida

GUIA DOCENT
**MÈTODES PER A L'ESTUDI DEL
MEDI FÍSIC**

Coordinació: TENA PAGAN, ALVARO JOAQUIN

Any acadèmic 2023-24

Informació general de l'assignatura

Denominació	MÈTODES PER A L'ESTUDI DEL MEDI FÍSIC			
Codi	101162			
Semestre d'impartició	1R Q(SEMESTRE) AVALUACIÓ CONTINUADA			
Caràcter	Grau/Màster	Curs	Caràcter	Modalitat
	Doble titulació: Grau en Geografia i Grau en Turisme	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
	Grau en Geografia	2	OBLIGATÒRIA	Presencial
Nombre de crèdits assignatura (ECTS)	6			
Tipus d'activitat, crèdits i grups	Tipus d'activitat	PRAULA		TEORIA
	Nombre de crèdits	5.5		0.5
	Nombre de grups	1		1
Coordinació	TENA PAGAN, ALVARO JOAQUIN			
Departament/s	QUÍMICA, FÍSICA, CIÈNCIES AMBIENTALS I DEL SÒL			
Distribució càrrega docent entre la classe presencial i el treball autònom de l'estudiant	<ul style="list-style-type: none"> - Classe presencial (a l'aula o virtual): 60 hores - Treball autònom de l'alumne: 90 hores 			
Informació important sobre tractament de dades	Consulteu aquest enllaç per a més informació.			
Idioma/es d'impartició	Català (pràctica F1) / Castellà (pràctiques F2, H1, H2, C1)			
Distribució de crèdits	<ul style="list-style-type: none"> - Crèdits teòrics (presencials o virtuals): 0,5 - Crèdits pràctics (presencials o virtuals): 5,5 			

Professor/a (s/es)	Adreça electrònica professor/a (s/es)	Crèdits impartits pel professorat	Horari de tutoria/lloc
BATALLA VILLANUEVA, RAMON J.	ramon.batalla@udl.cat	1	
TENA PAGAN, ALVARO JOAQUIN	alvaro.tena@udl.cat	5	

Informació complementària de l'assignatura

- Estudi de mètodes i tècniques de mesura de camp, tractament de dades, anàlisi de dades, recursos URL, interpretació de cartografia geocientífica
- Assignatura pràctica on s'apliquen i es treballen metodològicament els coneixements teòrics impartits a l'assignatura de Geografia Física
- Prerequisits: És necessari haver cursat prèviament l'assignatura de Geografia Física

Objectius acadèmics de l'assignatura

O.1. Aplicar tècniques i mètodes en Geografia Física per a la caracterització i descripció d'alguns dels principals elements i processos del medi físic, singularment l'aigua.

L'assignatura es farà de manera presencial llevat de les limitacions o restriccions imposades pels òrgans competents (Universitat de Lleida, Generalitat de Catalunya, Gobierno de España) durant el transcurs del semestre corresponent. Tots els continguts i eixos metodològics ja s'han adaptat per garantir l'assoliment de les competències de l'assignatura sigui quina sigui la forma en que aquesta s'imparteixi. En el cas de que les sessions d'aula no es puguin portar a terme per motius aliens a l'assignatura, es substituiran per classes teòriques en les que s'explicaran les tècniques i els mètodes a partir de presentacions específiques.

Resultats de l'aprenentatge:

- Conèixer el funcionament i dinàmica dels sistemes fluvials, hídrics i climàtics
- Habilitat de captació i tractament de dades i anàlisi de sèries temporals (climàtiques, hídriques ...)
- Capacitat d'aplicar les tècniques geogràfiques, i de descripció i recerca en situacions concretes en el territori i el medi natural

Competències

CB1 Posseir i comprendre coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es recolza en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda del seu camp d'estudi

CB2 Aplicar els seus coneixements al seu treball o vocació d'una forma professional i posseeixin les competències que solen demostrar-se per mitjà de l'elaboració i defensa d'arguments i la resolució de problemes dins la seva àrea d'estudi

CB5 Saber desenvolupar les habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia

CE1 Manejar i utilitzar els mètodes i tècniques d'anàlisi i interpretació de les fonts estadístiques

CE4 Fer servir la informació pròpia de la cartografia topogràfica

CE6 Adquirir les habilitats i metodologies pròpies de la feina de camp de l'geògraf

CT3 Adquirir capacitació en l'ús de les noves tecnologies i de les tecnologies de la informació i la comunicació

CT5 Adquirir nocions essencials de el pensament científic

Continguts fonamentals de l'assignatura

El temari d'aquesta assignatura està directament relacionat amb els coneixements teòrics impartits a l'assignatura de Geografia Física. Cada pràctica tindrà una introducció teòrica seguida d'un exercici pràctica que l'estudiant farà a classe i a casa.

Bloc #1. Fluvial

Pràctica F1. El perfil longitudinal d'un riu

Pràctica F2. Càlcul del cabal. Estimació a partir de dades de camp. Rugositat i Manning. Seccions regulars (relació amb la pràctica 2 del bloc d'hidrologia).

Bloc #2. Hidrologia i anàlisi de sèries

Pràctica H1. Anàlisi de sèries: caracterització del règim hidrològic i extracció d'estadístics (mitjanes, cabals mensuals, etc.). Corba de Freqüències i comparació de sèries.

Pràctica H2. Règim de crescudes. Freqüència i Magnitud. Períodes de retorn.

Bloc #3. Clima i anàlisi de sèries

Pràctica C1. Caracterització de sèries climàtiques. Climogrames i diagrames ombrotèrmic. Classificació climàtica.

Eixos metodològics de l'assignatura

- Classes magistrals (presencials o virtuals) a l'aula introductòries a cada pràctica
- Pràctiques d'aula (presencials o virtuals)
- Resolució de problemes
- Tutories individuals i en grup
- Seguiment setmanal del progrés de cada pràctica a l'aula (virtual)
- Lliurament continu d'exercicis
- Ús d'eines informàtiques i estadístiques: bases de dades
- Treball específic fora d'aula per part de l'estudiant
- Solució de dubtes a través de videoconferències

Pla de desenvolupament de l'assignatura

Aquesta assignatura desenvolupa d'una manera pràctica els continguts de l'assignatura de Geografia Física.

Informació sobre protecció de dades en l'enregistrament audiovisual: de conformitat amb la normativa vigent en matèria de protecció de dades de caràcter personal, t'informem que:

- El responsable de l'enregistrament i l'ús de les teves imatge i veu és la Universitat de Lleida - UdL- (dades de contacte del representant: Secretaria General. Plaça Víctor Siurana, 1, 25003 Lleida; sg@udl.cat; dades de contacte del delegat de protecció de dades: dpd@udl.cat).
- La teva imatge i veu enregistrades s'utilitzaran exclusivament per a les finalitats inherents a la docència de l'assignatura.
- La teva imatge i veu enregistrades es conservaran fins a la finalització del curs acadèmic vigent, i es destruiran en els termes i condicions previstes en la normativa sobre conservació i eliminació dels documents administratius de la UdL, i les taules d'avaluació documental aprovades per la Generalitat de Catalunya (<http://www.udl.cat/ca/serveis/arxiu/>).
- La teva veu i imatge és imprescindible per impartir la docència en aquesta assignatura, i la docència és un dret i un deure del professorat de les Universitats, que ha d'exercir amb llibertat de càtedra, com preveu l'article 33.2 de la Llei orgànica 6/2001, de 21 de desembre, d'universitats. Per aquest motiu, la UdL no necessita el teu consentiment per enregistrar les teves veu i imatge amb aquesta exclusiva finalitat, d'impartir docència en aquesta assignatura.
- La UdL no cedirà les dades a tercers, llevat dels casos estrictament previstos en la Llei.
- Pots accedir a les teves dades; sol·licitar-ne la rectificació, supressió o portabilitat; oposar-te al tractament i sol·licitar-ne la limitació, sempre que sigui compatible amb les finalitats de la docència, mitjançant escrit tramès a l'adreça dpd@udl.cat. També pots presentar una reclamació adreçada a l'Autoritat Catalana de Protecció de Dades, mitjançant la seu electrònica de l'Autoritat (<https://seu.apd.cat>) o per mitjans no electrònics.

Sistema d'avaluació

Blocs de pràctiques

- **Bloc de pràctiques #1. Avaluació contínua de les pràctiques** que es basen en els exercicis pràctics donats a classe seguint els continguts i distribució de crèdits de l'assignatura (30% de la nota final).
- **Bloc de pràctiques #2. Avaluació contínua de les pràctiques** que es basen en els exercicis pràctics donats a classe seguint els continguts i distribució de crèdits de l'assignatura (30% de la nota final).
- **Bloc de pràctiques #3. Avaluació contínua de les pràctiques** que es basen en els exercicis pràctics donats a classe seguint els continguts i distribució de crèdits de l'assignatura (15% de la nota final).
- Lliurament de cada pràctica fins a un màxim de 15 dies després de la seva finalització (avaluació contínua)
- Cada pràctica s'ha de superar amb una nota mínima de 5 i cal aprovar TOTES les pràctiques per superar l'assignatura.
- Tots els blocs de pràctiques són recuperables i la data màxima de lliurament de les pràctiques suspeses serà la de l'examen de recuperació (segons calendari oficial). En aquest cas la nota màxima a la que es podrà optar serà de 5.

Bloc teòric

- **Bloc teòric. Examen final** (25% de la nota final). L'examen es farà el dia, hora i lloc que marqui la facultat. L'examen té dret a recuperació que es farà el dia, hora i lloc que marqui la facultat. A l'examen caldrà portar

calculadora.

Altres consideracions

- És valorarà l'assistència a classe (teoria, pràctiques i treball personal) i sessions de tutoria (fins a un màxim del 5% de la nota final) un cop aprovades les proves d'avaluació (blocs de pràctiques i bloc teòric).

Plagi o còpia

La Llei 2/2022 de convivència universitària regula el que es considera frau acadèmic: qualsevol comportament premeditat tendent a falsejar els resultats d'un examen, propi o aliè, realitzat com a requisit per superar una assignatura o acreditar el rendiment acadèmic. Les faltes poden ser greus o molt greus.

Podeu consultar la de la UdL a: [Normativa de convivència universitària](#)

Quan es detecti còpia:

- Si es copia o plagia amb mitjans fraudulents es retirarà l'activitat d'avaluació (per tant quedarà suspesa) i es farà arribar un informe i les evidències a la coordinació del grau i als caps d'estudi per iniciar un expedient disciplinari. Les sancions aplicables inclouen, entre d'altres i depenent de la gravetat de la falta, la pèrdua del dret a ser avaluat de l'assignatura, la pèrdua de la matrícula d'un semestre o un curs o l'expulsió fins a tres anys.
- Si es copia espontània entre estudiants (comportaments com parlar en un examen, mirar l'examen del company, etc.) s'aplicaran mesures que poden arribar a la retirada de l'activitat (per tant, queda suspesa). També es farà un informe a la coordinació del grau i als caps d'estudi per si es considera adient l'obertura d'un expedient disciplinari.

Avaluació alternativa

Els estudiants que combinin els seus estudis amb una feina a temps complet o per causes de conciliació familiar tenen dret a demanar avaluació alternativa al començament del semestre. L'estudiant o l'estudianta que es vulgui acollir a l'avaluació alternativa haurà de presentar un contracte de treball o justificar, mitjançant un escrit dirigit a la degana, les raons que li impossibiliten fer l'avaluació continua en un termini de cinc (5) dies des del començament del quadrimestre. Per més informació, envieu un correu electrònic a academic@lletres.udl.cat o adreceu-vos a la Secretariade la Facultat de Lletres. La prova d'avaluació alternativa consistirà en una prova global escrita que suposarà el 100% de la nota final de l'assignatura.

Bibliografia i recursos d'informació

- STRAHLER, A. (1987): Geografía Física. Omega, Barcelona, 767 p.
- BALASCH, J.C., BATALLA, R.J., MÀSICH, J.M., VERICAT, D. (2016) (eds.): Geografía física. Fundació per la Universitat Oberta de Catalunya. Barcelona, 408 p.

A més a més, s'aportarà bibliografia específica i materials diversos segons el tema tractat al Campus Virtual (carpeta recursos).